



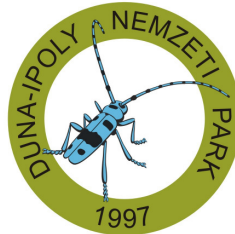
ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013



Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa



DARÁNYI IGNÁC TERV



A HUDI20045 Szigethalmi homokbuckák kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve



Budapest
2014

Jelen fenntartási terv az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 43/2012. (V. 3.) VM rendeletben foglaltak alapján készült

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

székhely: 1121 Budapest, Költő u. 21.
postacím: 1525 Budapest, Pf.: 86.
Tel: 0036-391-4610 Fax: 0036-200-1168
E-mail: dinpi@dinpi.hu
Web: <http://www.dinpi.hu>

Felelős tervezők

Baranyai Zsolt
Schrett Andrea

Vezető szakértők

Fehér Balázs (természetvédelem)
Szűcs Gábor (agrár)

Közreműködő szakértők

Barina Zoltán
Nagy István

© Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2014

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv.....	3
1. A terület azonosító adatai	4
1.1. Név	4
1.2. Azonosító kód	4
1.3. Kiterjedés	4
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	4
1.5. Érintett települések	4
1.6. Egyéb védeltségi kategóriák.....	4
1.7. Tervezési és egyéb előírások	5
2. Veszélyeztető tényezők	6
3. Kezelési feladatok meghatározása	8
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	8
3.2. Kezelési javaslatok	8
3.2.1. Élőhelyek kezelése	9
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	15
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	15
3.2.4. Kutatás, monitorozás	16
3.2.5. Mellékletek	17
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében ...	17
3.3.1. Agrártámogatások	18
3.3.2. Pályázatok	18
3.3.3. Egyéb	19
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja	19
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	19
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	20
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	22
II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció.....	25
1. A tervezési terület alapállapot jellemzése	26
1.1. Környezeti adottságok.....	26
1.1.1. Éghajlati adottságok.....	26
1.1.2. Vízzajzi adottságok.....	26
1.1.3. Talajtani adottságok.....	26
1.2. Természeti adottságok.....	26
1.2.1. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek.....	27
1.2.2. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok.....	29
1.2.3. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok	30
1.2.4. A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok.....	30
1.3. Területhasználat.....	31
1.3.1. Művelési ág szerinti megoszlás	31
1.3.2. Tulajdoni viszonyok.....	31
1.3.3. Területhasználat és kezelés	31
2. Felhasznált irodalom	36
3. Térképek és mellékletek.....	37

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Szigethalmi homokbuckák kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (a továbbiakban kJT)
-------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUDI20045
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	68,99 ha
--------------------------------	----------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok)

A Natura 2000 adatlapon szereplő jelölő élőhely:

- Pannon homoki gyepek (6260)*

Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű élőhely:

- Pannon homoki borókás-nyárasok (*Junipero-Populetum albae*) (91N0)*

1.4.2. Jelölő fajok

- homoki kikerics (*Colchicum arenarium*)

1.5. Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
PEST MEGYE		
Szigetszentmiklós	68,9935	1,51

1. táblázat: Érintett települések

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	érintettség	Védetté nyilvánító jogszabály száma
országos ökológiai hálózat övezet	magterület (MT)	Szigetszentmiklós közigazgatási területén	94 %	az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény

2. táblázat: Egyéb védettségi kategóriák

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A kJT nem érint országos, vagy helyi jelentőségű védett természeti területet, így a területre vonatkozó jóváhagyott természetvédelmi kezelési terv jelenleg nincs.

1.7.2. Településrendezési eszközök

- Szigetszentmiklós Város Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2012. (II. 01.) Önkormányzati Rendelete Szigetszentmiklós Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről (Egységes szerkezetben a 25/2012. (X. 04.), a 14/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelettel).

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

A terület az erdőterv rendelet előkészítésének, és a körzeti erdőterv készítésének szabályairól szóló 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet 1. sz. melléklete alapján a Pusztavacsi erdőtervezési körzetbe tartozik

- Körzeti erdőterv: a 2012. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 85/2012. (VIII. 6.) VM rendelet 8. sz. melléklete a Pusztavacsi erdőtervezési körzetről (érvényes: 2013. január 1. – 2022. december 31.) (Ügyszám: 6747/2011.)

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

A vadgazdálkodó a Szigetszentmiklói Gazdák Vadásztársaság (Szigetszentmiklós) (vadgazdálkodási egység kódszáma: 574311-1-4-1), de a terület belterület, így a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. tv. 8. § 2. bek a) pontja alapján nem minősül vadászterületnek.

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A területen nem folyik halgazdálkodás.

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

- 1.10 Duna-völgyi főcsatorna részvízgyűjtő alegység, 2010. április; Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság; Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság (felülvizsgálat várható éve: 2015.)

2. Veszélyeztető tényezők

A veszélyeztető tényezők felsorolásánál figyelembe vettük a Natura adatlapon felsorolt tényezőket, amelyeket az aktuális állapotra alakítva ismertetünk. Az érintett terület %-os nagyságát a kJT teljes területéhez viszonyítva adjuk meg.

Belső veszélyeztető tényezők.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H = nagy, M = közepes, L = kis jelentőségű)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
E03.01	háztartási hulladék	M	10	Pannon homoki gyepek (6260)*, Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>) A hulladék lerakása károsítja az élőhelyeket és fajokat, járulékos hatásként megjelenik a gyomosodás.
E03.03	inert hulladék	H	10	Pannon homoki gyepek (6260)*, Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)* A hulladék lerakása károsítja az élőhelyeket és fajokat, járulékos hatásként megjelenik a gyomosodás
F04.01	növények kiásása	M	5	homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>) A kiásás közvetlen növénypusztulást eredményez a területen.
G01.03.	motoros járművel végzett tevékenység	M	15	Pannon homoki gyepek (6260)*, Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)* Az élőhelyeket közvetlenül károsítja, teret nyit a gyomosodásnak.
I01	idegenhonos inváziós fajok jelenléte	H	100	Pannon homoki gyepek (6260)*, Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>) Az élőhelyeket teljesen átalakítja, megszűnésükhöz vezet, a fajok az élőhely átalakulásával eltűnnek.
J01	tűz és tűz visszaszorulása	M	10	Pannon homoki gyepek (6260)*, Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>) A leégés az inváziós fajok terjedését nagymértékben elősegíti, a fás-gyepes vegetációs szerkezet megbomlik, nehezen áll vissza a mozaikos élőhely szerkezetre.
K02.01	fajösszetétel változás, szukcesszió	H	40	Pannon homoki gyepek (6260)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>) A szukcesszió a homoki gyepek és ezzel a homoki kikerics élőhelyének eltűnését eredményezi.

3. táblázat: Belső veszélyeztető tényezők

Kívülről ható veszélyeztető tényezők:

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H = nagy, M = közepes, L = kis jelentőségű)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
E01.01	folyamatos városiasodás	M	100	Pannon homoki gyepek (6260)*, Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>) A környező területek városiasodása megnöveli a közvetlen károsítások veszélyét és elszigeteli a területet a hasonló élőhelyektől.
E02.01	gyár	M	5	Pannon homoki gyepek (6260)*, Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)* A környező területek városiasodása megnöveli a közvetlen károsítások veszélyét és elszigeteli a területet a hasonló élőhelyektől.

4. táblázat: Kívülről ható veszélyeztető tényezők

Jövőben ható, potenciális veszélyeztető tényező nem ismert.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Rendeltetés:

A terület elsődleges és stratégiai jellegű rendeltetése, hogy őrizze meg a valamikor általánosságban jellemző társulások mára fragmentálódva megmaradt elemeit, az ott található közösségi jelentőségű növényfajokat, valamint azok élőhelyeit.

Célkitűzés:

A területen elsődleges természetvédelmi cél a homoki életközösség és természetes dinamikai folyamatainak együttes megőrzése.

- Az élőhelyek megőrzésének előfeltétele a természetes homoki gyeperdő-cserjés élőhelymintázat helyreállítása az inváziós fajok teljes körű eltávolításával.
- A természetvédelmi kezelés tervezése a minimálisan szükséges beavatkozások elve mentén történik, a terület védelme nem kötődik össze aktív és folyamatos tájhasználattal.
- A jelölő élőhely Pannon homoki gyepek (6260)* által borított területeken az inváziós fajok, különösen a selyemkóró (*Asclepias syriaca*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*) és nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) terjedésének megállítása, állományainak csökkentése biztosíthatja az élőhely fennmaradását. Ezen beavatkozások a jelölő faj homoki kikerics (*Colchicum arenarium*) populációjának fennmaradása érdekében is szükségesek.
- A jelölőnek javasolt Pannon homoki borókás-nyárasok (*Junipero-Populetum albae*) (91N0)* élőhely megőrzése érdekében cél az inváziós fajok állományok eltávolítása a területről, helyettük a záródáshiány megszüntetése érdekében termőshelyhonos fajok (pl. hazai nyár-fajok (*Populus sp.*), kocsányos tölgy (*Quercus robur*)) telepítése javasolt, Ezen kívül a felnyílt, jó gyepszinttel rendelkező erdős állományok gyepké, vagy őshonos erdőfoltokkal mozaikoló gyepkékké való alakítása javasolt.
- Szükséges továbbá a becserjésedés miatt leromlott pannon homoki élőhelyek gyepké alakítása és a cserjések túlzott térfoglalásának megakadályozása.
- Fokozottan ügyelni kell az abiotikus katasztrófák – különösen tűzkár – megelőzésére.
- Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás, quad, illegális bányászat, hulladéklerakás) megszüntetése, a jogilag nem létező, de kijárt földutak felszámolása, a terület határának pontos kimérése, a körbevevő kerítés felújítása és fenntartása szintén kulcsfontosságú az élőhelyek és fajok megőrzése érdekében.

3.2. Kezelési javaslatok

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalat formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt

megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

A terület kezelésére vonatkozó javaslatokat a gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok tárgyalásával kezdjük, utána következnek a gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok.

A **gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatokhoz** tartoznak a beruházásokat, fejlesztéseket, területrendezést, vállalkozásokat, illetve az ipari tevékenységeket és turizmust érintő, az adott területre aktuálisan vonatkozó elvek, előírások, valamint a kritikus pontok beazonosítása.

Ezután következik az egyes kezelési egységek részletes jellemzése, amit kezelési egységenként a hozzájuk tartozó előírás-javaslatok, valamint vadgazdálkodási és élőhelyrekonstrukciós javaslatok felsorolása követ. **Kezelési egységnek** azt a funkcionálisan egybe tartozó csoportot nevezzük, ami azonos kezelést igénylő élőhelyeket foglal magában, az előírt kezeléseket betartása által biztosítva a területen található jelölő értékek (fajok és/vagy élőhelyek) megőrzését. Az azonos kezelési egységbe tartozó élőhelyek különböző élőhelytípusba is tartozhatnak, és elhelyezkedésük pontszerű, egymástól távoli is lehet; a hangsúly azon van, hogy kezelés szempontjából azonos igényűek.

A kezelési egységek lehatárolása alapvetően élőhelyek alapján történt, figyelembe véve a településrendezési eszközök meghatározta adottságokat (kijelölt gazdasági területek).

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

- A terület jelenlegi állapotának javítása, fenntartása érdekében a legfontosabb a természetvédelmi vagyonkezelésbe kerülés lenne. A terület állami tulajdonban van, a DINPI már legalább 2-szer bejelentkezett vagyonkezelőnek, de a területet terhelő kármentesítési kötelezettség miatt a vagyonkezelésbe adás nem történt meg.
- A területen egy helyi civil szervezet bevonásával bemutatás szervezése javasolt – hogy a környékbeliek megismerjék az itt található értékeket és elkezdjék értékelni, ezért megővni –, esetleg tanösvény kialakítása.
- Javasolt a terület zárhatóságának biztosítása, körbekerítése (a jelenlegi kerítés kijavításával) és folyamatos őrzése.
- Javasolt a közlekedési lehetőségek (ló, kerékpár, motor) teljes kitiltása a területről.

Gazdálkodáshoz köthető javaslatok

A terület legnagyobb részét a gyepes és fás területek mozaikja alkotja. Ezeket jelenleg semmilyen módon nem kezelik; az inváziós fajok eltávolításán és a túlzott cserjésedés megakadályozásán kívül egyéb kezelés a jövőben sem kívánatos.

A terület nagy része egy erdőrészlétként lett üzemtervezve – javasolt az inváziós fajok eltávolítása után – az üzemtervezett területet örökrdőként fenntartani.

Kezelési egységek:

A terület jelentős része egy erdőrészlétként került üzemtervezésre, azonban a tervekészítés során a teljes kJT-re készült ÁNÉR alapú élőhelytérkép és ez alapján több típusú élőhely is megtalálható a területen. Az azonos kezelést igénylő élőhelyek és élőhelykomplexumok és a településrendezési eszközök meghatározta adottság (kijelölt gazdasági területek) alapján az alábbi kezelési egységeket határoltuk le:

1. KE1: Homoki gyepes-cserjés-erdős mozaikok
2. KE2: Volt parkoló és a környező kiskertek által túlhasznált terület
3. KE3: Ipari területek

1. *Kezelési egység kódja, neve:*

KE1: Homoki gyepes-cserjés-erdős mozaikok

Kezelési egység meghatározása:

Ebbe a kezelési egységbe tartozik a terület legnagyobb része – a közel természetes állapotban megtalálható homoki gyepterületek, cserjésedő változataik, valamint a homoki borókás-nyárasok.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett élőhelytípusok:

- ÁNÉR-kód: G1 – Nyílt homokpusztagyeppek
H5b – Homoki sztyeprétek
M5 – Homoki borókás-nyárasok
OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyeppek
P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések
P2c – Idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű fajok uralta állományok
RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
- Natura 2000 élőhelytípus: - Pannon homoki gyeppek (6260)*
- Pannon homoki borókás-nyárasok (*Junipero-Populetum albae*) (91N0)*

Gazdálkodáshoz köthető általános javaslatok:

Ezeken a területeken, a körzeti erdőtervvel összhangban a szórványosan és összefüggően előforduló idegenhonos fajok eltávolítása a legfontosabb feladat. Szükség esetén őshonos fafajok (hazai nyár-fajok (*Populus sp.*), kocsányos tölgy (*Quercus robur*)) telepítésével kell a jogszabályi előírásokat meghaladó záródáshiányokat megszüntetni, a jó gyepszintű területeken gyep-erdő mozaikok kialakításával. A honos cserjefajok állományait túlnyomó részben vissza kell alakítani homoki gyepekké, kisebb cserje, vagy őshonos facsoportok mozaikos megőrzésével. A cserjésedettséggel csökkentésével az esetleges tűzkárok veszélye is csökkenthető. Az illegális használatok a terület megfelelő körbekerítésével megelőzhetőek. A kijárt utak és egyéb talajsérülések spontán regenerálódása várható.

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások:

Natura 2000 kijelölés alatt álló gyepterületek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet, valamint a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18) Kormányrendelet előírásait kell betartani.

Natura 2000 kijelölés alatt álló erdők esetében a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, illetve az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezik a kötelezően betartandó előírásokról. Irányadó a 2012. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló

85/2012. (VIII. 6.) VM rendelet 8. sz. melléklete a Pusztavacsi erdőtervezési körzetről (érvényes: 2013. január 1. – 2022. december 31.) (Ügyszám: 6747/2011.).

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével.
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok minden egyedének megkímélése.
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolások közelítésének mellőzése.
E44	Fakitermelés augusztus 15. és február 1. között.
E48	Mesterséges felújítás, illetve pótlás esetén géppel részleges talaj-előkészítés.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhoz fajok alkalmazása.
E61	Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdőssztyepp jellegű) erdők esetében a felújítás során a táj- és termőhelyhoz fajok minden tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése.
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználata és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint kíméléte, valamint a talajtakaró megővése.
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználata során a táj- és termőhelyhoz fajok minden egyedének meghagyása (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágú- és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Csak erdészeti felhasználásra is engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.

	• Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.
E75	Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.

5 táblázat: A KE1 kezelési egységre vonatkozó önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

Az erdőterületekre vonatkozó, a Földművelésügyi Minisztérium (korábban Vidékfejlesztési Minisztérium) által összeállított listából választható önkéntes előírás-javaslatok között nem szerepelnek egyéb termelés használati mód esetére megfogalmazott speciális előírások. A fenti előírás-javaslatokat az alábbi pontosításokkal javasolt használni.

Eredeti Kód	A HUDI20045 Szigethalmi homokbuckák KJT területére pontosított előírás-javaslatok
E19	Az egyéb termelés során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok minden egyedének megkímélése.
E29	A vegyes összetételű faállományokban az egyéb termeléseket minden esetben az őshonos fafajok javára kell elvégezni.
E48	Állománykiegészítés esetén géppel csak részleges talajelőkészítés.
E57	Állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.
E61	Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdőössztyepp jellegű) erdők esetében az állománykiegészítés során a táj- és termőhelyonos fafajok minden tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése.
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok állománykiegészítése során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők egyéb termelés keretében végzett fahasználat során a táj- és termőhelyonos fafajok minden egyedének meghagyása (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).

6. táblázat: A KE1 kezelési egységre vonatkozó pontosított önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok

A tájtörténeti előzmények alapján a kezelési egység gyepterületeit nagyon enyhe legeltetéssel lehetne fenntartani, azonban ez gazdaságosan valószínűleg nem kivitelezhető. További tényező, hogy a teljes terület erdő művelési ágban van és az erdőtörvény alapján sincs lehetőség az erdei legeltetésre.

Az idegenhonos, inváziós fajok (selyemkóró (*Asclepias syriaca*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*) és nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*)) eltávolítása szükséges talajsérülést nem okozó módszerek használatával.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok biztosítják a területre jellemző erdő-gyep mozaik, a jelölő és jelölőnek javasolt élőhelyek (Pannon homoki gyepek (6260)* és Pannon homoki borókásnyárasok (*Junipero-Populetum albae*) (91N0)*) fenntartását. Az inváziós fajok eltávolítása a természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek kiterjedését növelheti, valamint a jelölő faj homoki kikerics (*Colchicum arenarium*) populációjának fennmaradását is biztosítja.

2. *Kezelési egység kódja, neve:*

KE2: Volt parkoló és a környező kiskertek által túlhasznált terület

Kezelési egység meghatározása:

Ide tartozik a terület északkeleti részén található egykori parkoló területe, valamint a kJT keleti szélén, a települési térség által túlhasznált terület.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett élőhelytípusok:

- ÁNÉR-kód: U4 – Telephelyek
- Natura 2000 élőhelytípus: A kezelési egység nem érint jelölő élőhelyet.

Gazdálkodáshoz köthető általános javaslatok:

Ezek az élőhelyfoltokon az emberi tevékenység, korábbi zavarás nyomainak és a jelenlegi zavarásnak a megszüntetése után a homoki gyep visszaállításán, majd az idegenhonos fajok eltávolításán kívül egyéb kezelés nem javasolt.

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások:

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendeleten kívül a kezelési egységre nem vonatkozik egyéb kötelezően betartandó előírás.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

A kezelési egység roncsolt területekből áll, rekonstrukciójához a szántóterületek rekonstrukciójára vonatkozó előírás-javaslatokat javasolt alkalmazni.

Kód	A kezelési egységre vonatkozó előírás-javaslatok
SZ52	Szántó füves élőhelyé alakítása gyeptelepítéssel.
SZ54	Szántó füves élőhelyé alakítása, későbbi kezelés nélküli spontán felhagyással, kivéve az inváziós növényfajok irtását.
SZ60	Magvetéshez kizárólag a közeli természetes gyepről származó magkeveréket, illetve kaszálékot szabad felhasználni.
SZ62	Telepítés előtt, valamint a program teljes ideje alatt műtrágya és bármilyen szerves trágya kijuttatása tilos.

7. táblázat: A KE2 kezelési egységre vonatkozó önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok

Az idegenhonos, inváziós fajok (selyemkóró (*Asclepias syriaca*), fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*) és nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*)) eltávolítása szükséges talajsérülést nem okozó módszerek használatával.

Kezelési javaslatok indoklása:

A gyepterület növelése érdekében és idővel, hosszú távon a jelölő és jelölőnek javasolt élőhelyek (Pannon homoki gyepek (6260)* és Pannon homoki borókás-nyárasok (*Junipero-Populetum albae*) (91N0)*) kiterjedésének növekedése érdekében javasoljuk a roncsolt területek visszagyepesítését. Hosszú távon ezen területek visszagyepesítése az egykor ott feltehetően megtalálható élőhelyek újbóli megjelenését segíti elő. A kezelési javaslatok a területre jellemző erdő-gyep mozaik kialakulását biztosíthatják. Az inváziós fajok eltávolítása a természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek kiterjedését

növelheti, valamint a jelölő faj homoki kikerics (*Colchicum arenarium*) populációjának fennmaradását is biztosítja.

3. *Kezelési egység kódja, neve:*
KE3: Ipari területek

Kezelési egység meghatározása:

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak a kjTT nyugati oldalán található telephelyek és közvetlen környezetük.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett élőhelytípusok:

- ÁNÉR-kód: OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések
P2c – Idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű fajok uralta állományok
U4 – Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók
- Natura 2000 élőhelytípus: A kezelési egység nem érint jelölő élőhelyet.

Gazdálkodáshoz köthető általános javaslatok:

A kezelési egységben a településrendezési eszközökben foglaltakkal összhangban a természetvédelmi szempontból értékes területek felé eső oldalakon őshonos növényzetből álló háromszintes (fa, cserje, gye) védősávot szükséges kialakítani.

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások:

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendeleten kívül a kezelési egységre nem vonatkozik egyéb kötelezően betartandó előírás.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	A kezelési egységre vonatkozó előírás-javaslatok
E69	A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, faszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a faszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Csak erdészeti felhasználásra is engedélyezett készítményeket lehet alkalmazni az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában. • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.

- | |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében alkalmazható levélen felszívódó gyomirtó, de csak csöppenésmentes kijuttatással. |
|--|

8. táblázat: A KE3 kezelési egységre vonatkozó önkéntesen vállalható előírás-javaslatok

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok

A kezelési egységet érintő rekonstrukciós és fejlesztési javaslatok nincsenek.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a szomszédos jelölő és jelölőnek javasolt élőhelyek (Pannon homoki gyepek (6260)* és Pannon homoki borókás-nyárasok (*Junipero-Populetum albae*) (91N0)*) fennmaradását, természetességének fenntartását szolgálják az inváziós fajok terjedésének megakadályozásával.

A gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatokat a kezelési egységek és a gazdálkodási módok szerint csoportosítva az alábbi táblázat mutatja be.

	erdő	szántó
KE1. Homoki gyepes-cserjés-erdős mozaikok	E08, E09, E10, E17, E19, E25, E29, E35, E44, E48, E57, E61, E62, E64, E68, E70, E74, E75	
KE2. Volt parkoló és a környező kiskertek által túlhasznált terület		SZ52, SZ54, SZ60, SZ62
KE3. Ipari területek	E69, E70	

9. táblázat: Kezelési egységek összefoglaló táblázata

Vadgazdálkodás

A terület belterület, így a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. tv. 8. § 2. bek a) pontja alapján nem minősül vadászterületnek. A területen nem folyik vadgazdálkodás.

Vízgazdálkodás

A területen vízgazdálkodás nem folyik.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

A KE1: Homoki gyepes-cserjés-erdős mozaikok és KE2: Volt parkoló és a környező kiskertek által túlhasznált terület kezelési egységek területén javasolt a kezelési javaslatoknál megjelenített élőhely rekonstrukciók (gyepesítés, inváziós fajok eltávolítása, cserjésedett területeken gyeprekonstrukció) végrehajtása.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A területen előforduló védett fajokkal kapcsolatosan a fajvédelmi intézkedések élőhely kezelési jellegűek, így beépültek a kezelési egységekre megfogalmazott javaslatok közé.

Ennél fogva a kezelési egységekre vonatkozó előírás-javaslatok révén az itt előforduló védett fajok fennmaradása biztosított.

Külön fajvédelmi intézkedés nem szükséges, a homoki kikerics (*Colchicum arenarium*) állomány fennmaradása az élőhelyek megfelelő kezelésével biztosítható. A faj védelmét szolgáló előírás-javaslatokat a KE1: Homoki gyepes-cserjés-erdős mozaikok és KE2: Volt parkoló és a környező kiskertek által túlhasznált terület kezelési egységekhez rendelt javaslatok fogalmazzák meg.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A természetvédelmi szempontú rendszeres felmérések a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) sztenderd protokolljai alapján készülnek. A felmérések egyrészt a védett és veszélyeztetett fajok egyes populációinak változását követik nyomon, másrészt veszélyeztetett és vagy természetközeli társulások megfigyelésére irányulnak.

Szigethalmi homokbuckák területén fel kell mérni az NBmR keretein belül az alább felsorolt fokozottan védett növényfajt. A felméréseket minden esetben az NBmR „Védett edényes növényfajok monitorozása” (Bata et al., 2011) protokollban lefektetett módszerek alapján végzik a szakemberek. A táblázat tartalmazza a monitorozott faj megnevezését, az NBmR szerinti mintavételi módszert és a Natura 2000 területen belül elhelyezkedő mintavételi helyeket (település, dűlő megjelöléssel.)

A homoki kikerics (*Colchicum arenarium*) korábbi adatai ismertek a területről, állományának részletes felmérése szükséges.

Faj	Felmérendő terület	Felmérés módszere
Homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	A kJT terület	E/(C2)

10. táblázat: A Szigethalmo homokbuckák területén az NBmR keretein belül rendszeresen felmért fajok és a felmérés módszerei

A fenntartási terv szempontjából fontos, az Élőhelyvédelmi Irányelv függelékeiben felsorolt fajokat az alábbiakban röviden ismertetjük.

Az Élőhelyvédelmi Irányelv IV. függelékében felsorolt lepkefajok közül a farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*) jelenléte bizonyított. A jelenlét ismételt megállapítására elegendő az imágók, esetleg a hernyók regisztrálása. Állományainak monitorozása pedig transzekt mentén történő számlálással lehetséges, részletes populáció nagyság becslésre irányuló felmérés során az egyedek egyedi jelölése szükséges. Ilyen esetben célszerű a rajzás csúcs előtt elkezdni a fogás-jelölés-visszafogásos vizsgálatot és a rajzás végéig folytatni.

Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) előkerülése a terület erdősültebb részéről, út menti fasorokból várható, célzott kutatás szükséges állományainak felderítésére. A jelenlét megállapítására elegendő az egyes fajok regisztrálása, a populáció nagyság becslése szinte lehetetlen. Az imágók keresésére a legalkalmasabb időpont a téli, kora-tavaszi időszak, amikor az imágók a kéreg alatt tartózkodnak. Azonban ez a vizsgálat tönkreteszti az élőhelyét is, ezért a felmérést körültekintően kell végezni. A lárvák keresése szinte bármikor történhet.

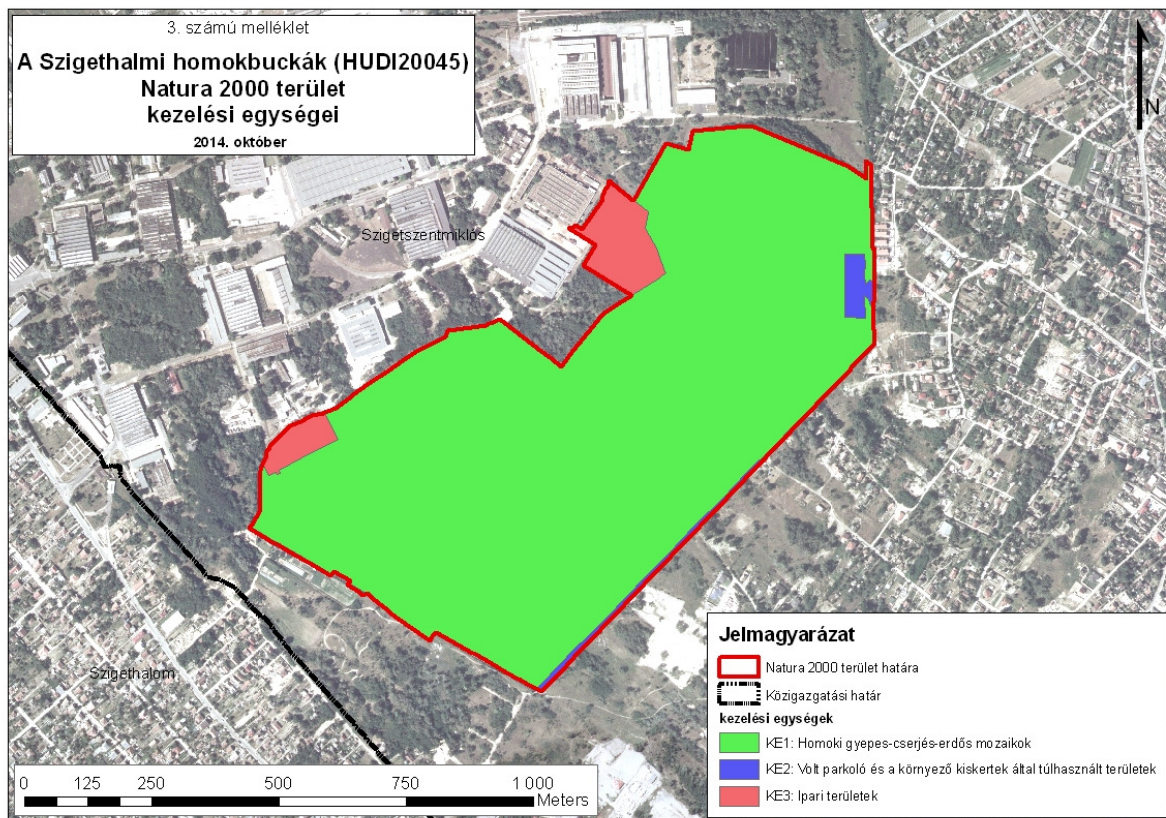
Javasoljuk az Élőhelyvédelmi Irányelv IV. függelékében szereplő, a területen előforduló fürge gyík (*Lacerta agilis*) és zöld gyík (*Lacerta viridis*), valamint a feltehetőleg előforduló további kételtű- és hüllőfajok pl. zöld varangy (*Bufo viridis*) együttes monitorozását és a feltárt fajok

populációinak felmérését. A jelenlét megállapítására elegendő az egyes fajok regisztrálása, a fajok monitorozása transzekt mentén történő számlálással,

Az elkészült élőhelytérkép frissítése 10-12 éves ciklusonként szükséges. A térképezés során külön figyelmet kell fordítani az élőhelyeket veszélyeztető növényfajokra, így elsősorban a selyemkóróra (*Asclepias syriaca*) és a bálványfára (*Ailanthus altissima*). Az élőhelytérkép készítésekor vizsgálni kell, hogy a kezelési tervben javasolt kezelések milyen hatással vannak az egyes élőhelytípusokra. Az élőhelytérkép készítésének szempontjai, módszertana NBmR élőhely-térképezés protokollban kidolgozott elvek szerint kell, hogy készüljön (Takács, Molnár szerk. 2009), azzal a kiegészítéssel, hogy a Nemzeti Élőhelyosztályozási Rendszer szerint kategorizált vegetációs egységeket be kell sorolni az Élőhelyvédelmi Irányelv I. sz. mellékletében felsorolt élőhelytípusokba is.

3.2.5. Mellékletek

A Szigethalmi homokbuckák (HUDI20045) Natura 2000 terület kezelési egységeinek térképe:



3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Szigethalmi homokbuckák (HUDI20045) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területekbe tartozik, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet az irányadó.

A fent hivatkozott Natura 2000 területére általánosan a természet védelméről szóló a 1996. évi LIII. törvény is vonatkozik, amely egyben általános, egész Magyarország területén érvényes természetvédelmi előírásokat is tartalmaz.

A terület 94 %-a az országos ökológiai hálózat övezet része, amelyről a Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény rendelkezik (ld. 1.6. fejezet).

Az erdőkre vonatkozóan a területen a 2012. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 85/2012. (VIII. 6.) VM rendelet 8. sz. melléklete a Pusztavacsi erdőtervezési körzetről (érvényes: 2013. január 1. – 2022. december 31.) (Ügyszám: 6747/2011.) érvényes.

A vadlétszám szabályozásáról a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004 (V. 4.) FVM rendelet rendelkezik, azonban a terület belterület, így a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. tv. 8. § 2. bek a) pontja alapján nem minősül vadászterületnek.

A terület legnagyobb része (94%) a tulajdoni lap alapján állami tulajdon, az iparterületek telkei pedig magántulajdonban állnak.

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Erdőterületről lévén szó, a mezőgazdasági támogatási lehetőségek nem relevánsak. Erdészeti támogatást jelenleg senki nem vesz igénybe a területen.

Erdőkre (szektortól függetlenül) igénybe vehető támogatások:

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdészeti potenciál helyreállítására nyújtandó támogatások igénybevételének részletes szabályairól szóló 32/2008. (III. 27.) FVM rendelet – A jogszabály alapján normatív, vissza nem térítendő támogatás igényelhető a természeti katasztrófa (pl. vízkár, szélkár, tűzkár) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, valamint a másodlagos erdőkárok megelőzésére:

- alaptámogatás: (a) erdőfelújítást megelőző terület-előkészítés, a károsodott faállomány letermelése, (b) első kivitelű erdősisítés vagy pótlás, (3) tőre vágás vagy sarjaztatás
- kiegészítő támogatás: (a) bakhátak létesítése, (b) 10 fokot meghaladó lejtésű területen padka létesítése, (c) 15 fokot meghaladó lejtésű területen rőzsefonat vagy talajfogó gát létesítése

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Cserjésedés visszaszorítására és az inváziós fajok eltávolítására jelenleg nincs kidolgozott támogatási rendszer, ezért javasoljuk ilyen típusú rendszer kiépítését. Olyan támogatási rendszert javaslunk, amely a cserjésedés, illetve a fertőzöttség mértékét alapul véve, javasolt technológiák (élőhelytől és fertőzöttségtől függően mechanikai, vagy kémiai módszer) alkalmazása mellett nyújtana a visszaszorításhoz támogatást.

3.3.2. Pályázatok

Jelenleg a területet nem érinti természetvédelmi célú pályázat. Az élőhely rekonstrukciós munkálatokat élőhely kezelési célú pályázatok keretében lehet elvégezni (LIFE+, KEOP, Interreg stb.) Amennyiben a DINPI vagyongazdálkodásába kerül a Szigetszentmiklós 12001/10

hrsz-ú ingatlan, úgy az Igazgatóságnak szándékában áll a rekonstrukciós tevékenységek megvalósítása.

A területen egy helyi civil szervezet bevonásával bemutatás szervezése javasolt – hogy a környékeliek megismerjék az itt található értékeket és elkezdjék értékelni, ezért megóvni –, esetleg tanösvény kialakítása.

3.3.3. Egyéb

Az inváziós fajok irtásának egy része a közmunka program keretében is elvégezhető.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Eszköz típusa	Célcsoport	Címzett	Időpont	Levelek, e-mailek, résztvevők száma
falugazdászok levélben történő megkeresése	falugazdászok	Szigetszentmiklósi Járási Hivatal	2013.05.10.	1 db levél
terepbejárás	a területileg érintett nemzeti park igazgatóság	DINPI Budapest Környéki Tájegysége	2013.07.22.	2 fő
erdészeti igazgatóság levélben történő megkeresése	erdészeti igazgatóság	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatósága	2013. 11.26.	1 db levél
tervegyeztetés	területileg érintett nemzeti park igazgatóság	DINPI Budapest Környéki Tájegysége	2013.12.04.	2 fő
szakmai terepbejárás	gazdálkodók, érintett hatóságok, települési önkormányzat	27 szervezet	2014. 05.30.	7 fő
gazdafórum	gazdálkodók, települési önkormányzatok	2 tulajdonos, 3 szervezet, érintett önkormányzat	2014.08.14.	2 fő
önkormányzati kifüggesztés	lakosság, gazdálkodók, tulajdonosok, települési önkormányzat	Szigetszentmiklós Önkormányzata	2014.08.01-08.15.	1 db önkormányzat
véleményezési kérelem	területileg érintett hatóságok	területileg érintett hatóságok, civil szervezetek	2014.08.14.	27 db e-mail és ugyanennyi levél
honlap	lakosság		2013.01.01 – 2014.08.31	-

11. táblázat: Felhasznált kommunikációs eszközök

A Szigethalmi homokbuckák (HUDI20045) Natura 2000 terület fenntartási tervének elkészítése és az egyeztetési folyamat során az alábbi megkeresések történtek:

- 2013. május 10-én az illetékes járási hivatal írásbeli megkeresése történt, amelyben a falugazdászok közreműködésében bízunk. A kérdéseket tartalmazó lista mellékletként megküldésre került a falugazdászok részére. Nem kaptunk választ.

- A terület megismerése érdekében 2013. június 22-én egy ízben megtörtént a terület bejárása, amelynek során a terület aktuális állapotának felmérése, és az általános problémák megtárgyalása történt meg.
- További tervegyeztetésre 2013. 12. 4-én, a DINPI Budapest Környéki Tájegységének egy munkatársával került sor, ahol a veszélyeztető tényezők és kezelési javaslatok átbeszélése történt meg.
- 2014. május 30-án szakmai terepbejárás történt, amelynek során a területen gazdálkodókkal, valamint az érintett hatóságok képviselőivel történt egyeztetés.
- 2014. augusztus 13-án gazdafórum keretében ismételten megtörtént a terv egyeztetése. Erre az eseményre kifejezetten a területen ténylegesen gazdálkodó érintetteket vártuk.
- A fenntartási terveket 2014. augusztus 1-jén megküldtük az érintett önkormányzatoknak kifüggesztésre.
- 2014. augusztus 14-én megküldtük e-mailen, majd postai úton is az érintett hatóságoknak a tervet, a véleményeket augusztus 25-ig vártuk vissza.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A Szigethalmi homokbuckák Natura 2000 terület fenntartási terv egyeztetése során a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által az alább felsorolt érdekeltek megkeresése történt meg:

1. terepbejárás:

címzett: DINPI Budapest Környéki Tájegysége
részvevők száma: mindkét alkalommal 2 fő
alátámasztó dokumentum: menetlevél

2. falugazdászok levélben történő megkeresése:

címzett: Pest Megyei Kormányhivatal Szigetszentmiklósi Járási Hivatala
érintettek száma: 1 járási hivatal
alátámasztó dokumentum: kiküldött 1 db levél

3. erdészeti igazgatóság levélben történő megkeresése:

címzett: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatóság
érintettek száma: 1 erdészeti igazgatóság
alátámasztó dokumentum: kiküldött 1 db levél

4. szakmai terepbejárás

címzett:

- Pest Megyei Kormányhivatal Szigetszentmiklósi Járási Hivatala
- Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága
- Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala
- Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága
- Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága
- Pest Megyei Kormányhivatal Vadászati és Halászati Osztály
- Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága
- Pest Megyei Rendőr-főkapitányság
- Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Pest Megyei Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítész Iroda
- Pest Megyei Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály

- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
- Nemzeti Környezetügyi Intézet Közép-Duna-völgyi Kirendeltsége
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Pest Megyei Területi Iroda
- Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
- Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége MAGOSZ Központ
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
- Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt.
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Fővárosi és Pest Megyei Kirendeltség
- Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Hatóság
- Országos Erdészeti Egyesület
- Szigetszentmiklós Önkormányzata
- a térségben érintett vadásztársaság
- a területen ténylegesen gazdálkodók

részvevők száma: 7 fő

alátámasztó dokumentum: jelenléti ív, emlékeztető (4. számú melléklet)

5. gazdafórum:

címzett: érintett tulajdonosok, illetve mivel több esetben a közvetlen elérhetőségük nem volt meg, ezért a

- Magán Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége MAGOSZ Központ
- Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

segítségét kértük a gazdák kiértesítésében.

részvevők száma: 2 fő

alátámasztó dokumentum: jelenléti ív, emlékeztető (5. számú melléklet)

6. önkormányzati közzététel

címzett: Szigetszentmiklós Község Önkormányzata

érintettek száma: 1 hivatal

alátámasztó dokumentum: 1 db postai levél, a kifüggesztést igazoló dokumentum (6. sz. melléklet)

7. véleményezési kérelem

címzett:

- Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáta Járási Hivatala
- Pest Megyei Kormányhivatal Monori Járási Hivatala
- Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága
- Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala
- Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága
- Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága
- Pest Megyei Kormányhivatal Vadászati és Halászati Osztály
- Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága
- Pest Megyei Rendőr-főkapitányság

- Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Pest Megyei Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítési Iroda
- Pest Megyei Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
- Nemzeti Környezetügyi Intézet Közép-Duna-völgyi Kirendeltsége
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Pest Megyei Területi Iroda
- Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
- Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége MAGOSZ Központ
- Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Fővárosi és Pest Megyei Kirendeltség
- Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Hatóság
- Országos Erdészeti Egyesület
- Pilisi Parkerdő Zrt.
- Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ)
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
- Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége
- Budapesti Bányakapitányság

beérkezett vélemények száma: 10 db levél (7. számú melléklet)
alátámasztó dokumentum: kiküldött postai levelek és e-mailek

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Véleményalkotó	Időpont	Vélemény	Beépült-e a tervbe – indoklás
Közép Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	2014. augusztus 28.	- A tervvel egyetért, de néhány javítanivalóra felhívja a figyelmet. - Javasolja a tartalomjegyzékben az oldalszámok javítását. - Javasolja a tervben az egyéb közösségi jelentőségű és/vagy védett fajok megemlítését..	A tervbe beépült. - A II. A Natura 2000 fenntartási tervet megalapozó dokumentációja c. fejezetben a nevezett fajok felsorolásra kerülnek, ez a fejezet azonban a Földművelésügyi Minisztérium állásfoglalása alapján nem képezi az egyeztetés tárgyát, így a véleményezőök nem láthatták.
Közép-Duna-völgyi Vízügyi Hatóság	2014. augusztus 21.	- A terület kijelölt vízbázist nem érint. - A terület nagyvízi medret, illetve parti sávot nem érint.	-
Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, Budapesti Bányakapitányság	2014. augusztus 19.	Tekintve, hogy a területen bányatelek, illetve jelenleg folyó bányászati tevékenység nincs, a Bányakapitányság a tervvel kapcsolatban nem emel kifogást.	-

<p>Nemzeti Környezetügyi Intézet Közép-Dunavölgyi Kirendeltsége</p>	<p>2014. augusztus 27.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A szövegben található idegennyelvű kifejezések (site, SDF) magyarázata kívánatos. - Javasolja a területen a legeltetés természetvédelmi céllal történő, ellenőrzött keretek között folytatandó engedélyezését. - Javasolja a terület kármentesítésére vonatkozó információk beszerzését. 	<p>A tervbe részben beépült.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tervben a legeltetés javaslata felmerül, azonban az engedélyezés nem a terv hatásköre. - A kármentesítésre vonatkozó információt nem kaptunk sem a tulajdonosi joggyakorlótól, sem a környezetvédelmi hatóságtól.
<p>Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hatósági Osztály</p>	<p>2014. augusztus 19.</p>	<p>Nincs észrevétel, javaslat</p>	<p>-</p>
<p>Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság</p>	<p>2014. augusztus 25.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Katasztrófavédelmi szempontból kifogást nem emel. - Javasolja, hogy az erdővel érintkező, vagy azon áthaladó vasút és közút mentén az erdő felőli oldalon található 2 m széles védősávok a Natura 2000 területek kijelölésekor ne kerüljenek bevonásra. - Az idegenhonos erdőállományok őshonosra történő cseréje és az inváziós fajok eltávolítása során javasolja tűzpászták létesítését. - Lakott területekhez közel, őshonos fafajokkal történő erdőfelújítás, pótlás, állománykiegészítés során javasolja a tűzvédelmi szempontból kevésbé veszélyeztetett kategóriába tartozó fajok alkalmazását (a fajok sajnos nem kerültek megnevezésre). 	<p>A tervbe nem épült be.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Natura 2000 területek kijelölése, a határvonalak megállapítása nem a fenntartási terv hatásköre. - Tűzpászták kialakítását jelölő élőhelyek rovására nem támogatjuk, egyéb esetekben természetvédelmi szempontból nincs akadálya. - Amennyiben a tűzvédelmi szempontból kevésbé veszélyeztetett kategóriába tartozó őshonos fajok termőhelyhonosak is, a javaslat természetvédelmi szempontból támogatható.
<p>Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága</p>	<p>2014. augusztus 25.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Véleménye alapján a 2009. évi XXXVII. törvény hatálya alá tartozó területeken attól, valamint a végrehajtására kiadott 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet előírásaitól, továbbá a körzeti erdőterv elkészítésének folyamatában megjelent, illetve megjelenő miniszteri rendeletektől eltérő módon történő szabályozás fenntartási szinten nem lehetséges. Előírások csak akkor tehetők, ha együttesen fennáll, hogy az érvényes szabályozókkal összhangban vannak, a terület kezelője önként vállalja és a felmerülő többletköltségeket a kezelőnek megtéríti. - A Natura 2000 területeken található idegenhonos fafajok állományai nem jelölő élőhelyek, az ott folyó gazdálkodás alapkövetelménye, hogy a jelölő élőhelyeket nem veszélyeztethetik. - Az erdőgazdálkodás célja a védelmi és közjóléti funkciók érvényesülése mellett a faanyagtermelés. Magántulajdonostól kompenzáció nélkül nem várható el a hozamról való önkéntes lemondás. - Az egyes erdőkre vonatkozó kezelési egységeknél az előírás-javaslatok esetében jelezte, hogy erdészeti szempontból minden esetben tarthatók. 	<p>A tervbe beépült.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tervben fafajcsere/szerkezetátalakítás nem szerepel. ezért az erre vonatkozó rész e terület esetében nem releváns.

<p>Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala, Földügyi Osztály</p>	<p>2014. szeptember 1.</p>	<p>- Kifogást nem emel, de felhívja a figyelmet a 2007. évi CXXIX. törvény rendelkezéseire. - A vélemény alapján több, a gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslat (pl. a kaszálások számának és idejének meghatározása) is ellehetetleníti a hasznosítási kötelezettségnek történő elégtételt. - A szántóterületek visszagyepesítése álláspontja szerint a földhasználó részére sérelmes lehet. - Az egyes területek vízelvezetésének megszüntetése korlátozhatja, akadályozhatja az okszerű mezőgazdasági művelést, a vízelvezető árkok megszüntetése kihat a nem védett területek vízháztartására is.</p>	<p>A terület szempontjából nem releváns, ezért a tervbe nem épült be.</p>
<p>Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóság, Vadászati és Halászati Osztály</p>	<p>2014. augusztus 25.</p>	<p>Nincs észrevétel, javaslat</p>	<p>-</p>
<p>Pest Megyei Rendőr- Főkapitányság</p>	<p>2014. augusztus 25.</p>	<p>Nincs észrevétel, javaslat</p>	<p>-</p>

12. táblázat: Beérkezett vélemények és azok tervbe építése

A beérkezett véleményeket a 7. számú melléklet tartalmazza.